

24. juni 2021 kl 02:00 **Miljø**

Debat

Oceana om "fatal" havplan: Regeringen vægter hensynet til fiskeriet højere end biodiversiteten

Havplanen er dybt skuffende og forsømmer på fatal vis at sikre beskyttelse til områder med akut behov. Det er bydende nødvendigt, at havplanen går mere restriktivt til værks over for fiskeri med destruktive metoder i skrøbelige områder, skriver Pascale Moehrle.

Vi forventede en dansk havplan med et stærkt fokus på havbeskyttelse. Men regeringens forslag kommer åbenlyst til kort, skriver Pascale Moehrle. Foto: Michael Drost-Hansen/Ritzau Scanpix

Pascale Moehrle Adm. direktør, Oceana i Europa

Dette indlæg er alene udtryk for skribentens egen holdning. Alle indlæg hos Altinget skal overholde de presseetiske regler.

Det danske havmiljø har det ikke godt. Det lykkedes ikke Danmark at nå EU's mål for god miljøtilstand eller sætte en stopper for overfiskeri inden 2020. Alle seks typer af marine levesteder, der er beskyttet i EU (herunder rev og sandbanker), vurderes at være i den dårligst mulige bevaringsstatus i de danske dele af både Nordsøen og Østersøen.

Den danske regering har taget en række lovende skridt for at forbedre beskyttelsen af de danske farvande, og der er gennemført studier for at kortlægge levesteder og udpege nye beskyttede havområder.

Den første 2030-havplan, der i øjeblikket er i offentlig høring, etablerer områder til forskellige sektoraktiviteter, herunder forslag til nye beskyttede havområder, som har været meget længe undervejs. Forslagene kommer på et kritisk tidspunkt, hvor EU netop har stillet ambitiøse mål for naturbeskyttelse inden for det næste årti: 30 procent beskyttelse af havet, hvoraf en tredjedel (ti procent) skal være under streng beskyttelse.

EU-ambitionen afspejler, at det haster med at standse biodiversitetskrisen og tackle vores generations største udfordring: Klimaforandringerne. Fra Oceanas side forventede vi derfor en dansk havplan med et stærkt fokus på havbeskyttelse. Men regeringens forslag kommer åbenlyst til kort.

Ikke nok strengt beskyttede havområder

For det første – og meget bekymrende – foreslås kun 4,1 procent af de samlede danske farvande strengt beskyttet. Strengt beskyttede havområder er det mest effektive redskab til at genopbygge biodiversiteten.

“

Det er dybt skuffende, at regeringen vælger hensynet til fiskerisektoren, når man endda selv har bestilt forskning til at identificere biodiversitetsområder, der bør beskyttes.

Pascale Moehle, direktør, Oceana Europe

Havplanen angiver ikke, hvordan målet på ti procent skal nås i fremtiden. Med muligheden for at planlægge frem til 2030 virker det meget kortsynet, og gør det fra start af usandsynligt, at ti procent-målet kan nås inden 2030.

Samtidig er foruroligende store områder af de danske farvande allerede forbeholdt fremtidig økonomisk og erhvervsmæssig udvikling – såsom vindmølleparker eller olie- og gasudnyttelse. Men intet er forbeholdt fremtidig udvidelse af netværket af beskyttede havområder.

Mangler beskyttelse af koralrev

For det andet forsømmer planen på fatal vis afgørende levesteder, der har akut behov for beskyttelse. Høringsudkastet indeholder eksempelvis ingen forslag til beskyttelse af vigtige levesteder som koralrev og boblende rev.

Den danske regering har selv fået foretaget analyser, der viser nødvendigheden af at beskytte disse områder, og fra Oceanas side har vi indsamlet data, der identificerer forekomsten og placeringen af disse værdifulde habitater i den danske Nordsø.

Uklare kriterier for beskyttede områder

For det tredje er kriterierne til udvælgelse af beskyttede områder uklare. Hvad endnu værre er: Det ser ud til, at udvælgelsen i højere grad har været drevet af målet om (på belejlig vis) at begrænse indvirkningen på fiskerisektoren end at beskytte områder med høj biodiversitetsværdi.

“

Det er bydende nødvendigt, at havplanen går mere restriktivt til værks over for fiskeri med destruktive metoder i skrøbelige områder.

Pascale Moehrle, direktør, Oceana Europe

Oceana har foretaget en analyse baseret på data fra fiskerflåden i 2020, der viser, at de områder, der foreslås beskyttet, er dem, hvor fiskeri med bundslæbende redskaber er lav: cirka 36 procent mindre end i gennemsnittet af danske farvande.

Det er dybt skuffende, at regeringen på denne måde vælger hensynet til fiskerisektoren, når man endda selv har bestilt forskning til at identificere biodiversitetsområder, der bør beskyttes.

Beskyt centrale biodiversitets-hotspots

Det nuværende forslag til havplan og beskyttede havområder er utilstrækkelige i lyset af den miljøkrise, vi står overfor. Hvis planen skal genopbygge sunde og modstandsdygtige oceaner, skal den give naturbeskyttelse den nødvendige prioritet over for økonomiske aktiviteter, herunder over for de mest skadelige former for aktiviteter såsom offshore olieaktiviteter og bundtrawl.

Oceana har seks specifikke forslag til, hvordan nogle af hullerne i planen kan lukkes. De omfatter nye områder til beskyttelse af centrale biodiversitets-hotspots, som tangskov (som især er vigtigt for at afbøde klimaforandringer), rev, koralrev og undersøiske 'marker' med skrøbelige søfjer, som igen er hjemsted for vigtige arter som torsk, sandål og den kritisk truede europæiske ål.

Det er bydende nødvendigt, at havplanen går mere restriktivt til værks over for fiskeri med destruktive metoder i disse skrøbelige områder. Det gælder ikke mindst i områder

som for eksempel Skagens Gren og Skagerrak, der er et af de mest bundtrawlede "beskyttede" områder i hele Europa.

Danmark har nu muligheden for at sætte handling bag ordene og demonstrere sine politiske ambitioner inden for egne farvande. At nå 2030-målene starter her og nu med en mere gennemtænkt planlægning, der giver den nødvendige plads til havbeskyttelse.

Det er afgørende for at områder med høj biodiversitet og områder, der er blevet stærkt påvirket af menneskelige aktiviteter, kan komme sig. Og afgørende for at respekten for det danske havmiljø kan overføres til kommende generationer.

Pascale Moehrle Adm. direktør, Oceana i Europa